

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Promluva hmotných důkazů v době post-faktické
Autor/ka práce: Jakub Tullinger
Studijní program: Fotografie
Typ studijního programu: magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

B

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

A

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

B

Logická stavba a členění práce:

B

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

A

Práce s informačními zdroji:

A

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

A

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Práce Jakuba Tullingera je věnována forenzně-estetickým přístupům v současném umění. Autor zde podává solidní přehled vývoje tohoto současně-uměleckého „subžánru“ a značnou pozornost věnuje i tomu, jak se v jeho rámci aktuálně přesouvá akcent od tradičně lidskoprávních otázek k otázkám dotýkajícím se životního prostředí a klimatické krize.

Hned v úvodu Tullinger upozorňuje na to, že „v samotném slovním spojení *forenzní estetika* je cítit jakési pnutí, implicitní rozpor mezi dvěma částmi, který poukazuje na napětí mezi důkazem a uměním vycházejícího z obecného rozkolu na hranici mezi forenzně-investigativní praxí a postupy, díky nimž je možné prezentovat důkazní materiál v podobě uměleckého výstupu“. Interpretací zápas s napětím uvnitř forenzně-estetické praxe, rozkročené mezi novinářskou či kriminalistickou

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Promluva hmotných důkazů v době post-faktické
Autor/ka práce: Jakub Tullinger
Studijní program: Fotografie
Typ studijního programu: magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

B

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

A

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

B

Logická stavba a členění práce:

B

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

A

Práce s informačními zdroji:

A

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

A

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Práce Jakuba Tullingera je věnována forenzně-estetickým přístupům v současném umění. Autor zde podává solidní přehled vývoje tohoto současně-uměleckého „subžánru“ a značnou pozornost věnuje i tomu, jak se v jeho rámci aktuálně přesouvá akcent od tradičně lidskoprávních otázek k otázkám dotýkajícím se životního prostředí a klimatické krize.

Hned v úvodu Tullinger upozorňuje na to, že „v samotném slovním spojení *forenzní estetika* je cítit jakési pnutí, implicitní rozpor mezi dvěma částmi, který poukazuje na napětí mezi důkazem a uměním vycházejícího z obecného rozkolu na hranici mezi forenzně-investigativní praxí a postupy, díky nimž je možné prezentovat důkazní materiál v podobě uměleckého výstupu“. Interpretační zápas s napětím uvnitř forenzně-estetické praxe, rozkročené mezi novinářskou či kriminalistickou

investigací, na jedné straně a světem umění na straně druhé, pak představuje zřejmě nejjpodněnější rovinu celé práce. Autor se jej přitom pokouší překonat s pomocí pojmů převzatých z Keenanovy a Weizmanovy *Mengeleho lebky*. Forezně estetický výstup v podobě rozličných výstavních projektů Tullinger interpretuje jako jednu z možných podob fóř, představujících podle Keenana s Weizmanem „technologie přesvědčování, reprezentace a moci – nikoliv pravdy, ale moci spočívající v konstrukci pravdy.“ Estetický aspekt ve forezním přístupu tak má podle Tullingera sloužit „jako způsob, jakým jsou tyto faktické a důkazní konfigurace uvedeny do síťovité podoby fóř, aby mohly být použity jako usvědčující materiál.“

To, co Jakub Tullinger označuje jako „estetický aspekt“ v jeho podání může působit jako ornamentalizace forezní výpovědi, respektive její rétorický rozměr, a hlavní funkcí estetiky se tak zdá být něco jako navýšení přesvědčovací síly. Otázkou je nicméně, jestli tento úhel pohledu představuje adekvátní odpověď na to, proč „dělat“ z forezní praxe současné umění, obdobně ornamentální rovina je totiž nepochybně vlastní i mimouměleckým investigativním výstupům. Alternativně by popularitu forezních strategií uvnitř světa umění bylo možné kriticky nahlédnout také jako zprávu uměleckém světě samotném. Snahy reinstrumentalizovat relativně autonomní prostor umění a dát mu funkci, řekněme, propagační či osvětovou je stejně stará jako moderní umění samo; cyklicky se vrací na scénu zejména rozličných krizových momentech a nutno dodat, že nezřídka (tak jako v případě historických avantgard) končí z hlediska svých heteronomně politických ambic (nikoli těch autonomně estetických) selháním.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

Autora bych poprosil, aby se pokusil srovnat estetickou rovinu mimouměleckých veřejných prezentací forezní praxe, s estetikou prezentací forezní estetiky v rámci světa umění.

Doporučení práce k obhajobě: *ANO*

Navrhovaná klasifikace: B

Datum vypracování posudku: *4. 6. 2023*

Josef Ledvina

Jméno oponenta práce

4. 6. 2023

(datum a podpis)

